

BIP Starostwa Powiatowego w Skarżysku-Kamiennej

Metoda Integracji Sensorycznej (SI)

2009-11-16

Metoda Integracji Sensorycznej (SI) jest to nowoczesna i bardzo skuteczna forma diagnozy i terapii dzieci. Integracja Sensoryczna opiera się na neurofizjologicznych podstawach klinicznej obserwacji i standaryzowanych testach.

Geneza metody

Metoda diagnozy i terapii SI powstała w latach 60-tych w Stanach Zjednoczonych. Twórcą jej jest A. Jean Ayres - pracownik naukowy Uniwersytetu Południowej Kalifornii w Los Angeles- psycholog i terapeuta zajęciowy. A. Jean Ayres zajmowała się zagadnieniami dotyczącymi wpływu zaburzeń integracji sensorycznej na osiągnięcia szkolne oraz codzienne życie dziecka. Przez lata obserwacji oraz zajęć z dziećmi wypracowała teoretyczne podstawy Integracji Sensorycznej, bazujące na wiedzy z dziedziny neuropsychologii oraz metody diagnozy i terapii zaburzeń integracji sensorycznej.

Czym jest Integracja Sensoryczna?

Integracja sensoryczna to proces organizujący (integrujący) docierające do mózgu informacje zmysłowe (sensoryczne) płynące zarówno ze środowiska jak i z ciała, tak aby mogły być one użyte do celowego działania. Większość z nas nie jest świadoma ani nie analizuje tego, jak funkcjonują nasze układy zmysłowe, jak koordynują, przetwarzają i integrują docierające do naszego ciała informacje. Centralny system nerwowy jest odpowiedzialny za przetwarzanie i porządkowanie informacji dostarczanych przez zmysły. Gdy tylko mózg zinterpretuje informację, przesyła odpowiedzi w formie reakcji fizycznej, myśli lub uczuć.

Na ogół większość z nas zdaje sobie sprawę z istnienia 5 zmysłów – smaku, zapachu, wzroku, słuchu oraz dotyku, jednak poza tymi zmysłami istnieją jeszcze dwa bardzo istotne zmysły dostarczające nam informacji z naszego ciała, a mianowicie zmysły równowagi oraz czucia głębokiego. Tak więc mózg rozpoznaje, interpretuje i segreguje informacje płynące z receptorów:

- wzrokowych,
- słuchowych,
- smakowych,
- dotykowych,
- proprioceptywnych (czucie głębokie),
- przedsionkowych (zmysł równowagi)

tak, aby mogły zostać one użyte w działaniu, będącym odpowiedzią na wymagania otoczenia. Gdy informacje te płyną bez większych zakłóceń, wcale nie jesteśmy świadomi istnienia owych skomplikowanych procesów rozgrywających się w naszym systemie nerwowym, a mających wpływ na takie codzienne czynności jak np. mowa, planowanie ruchu, napięcie mięśniowe, postawa czy percepcja wzrokowa.

Ta wewnętrzna wymiana akcji i reakcji, której rozwój następuje przez najmłodsze lata, od urodzenia do

około ósmego roku życia, kształtuje podstawy wyobrażenia dziecka o sobie oraz podstawy jego osobowości. Przygotowuje dziecko do bardziej zaawansowanej edukacji, która następuje później. Jeśli proces integracji sensorycznej działa wydajnie, uwaga może zostać skierowana na inne oczekujące na realizację zadania oraz ruchy koordynowane w użyteczny i wydajny sposób. U niektórych dzieci mózg nie daje sobie rady z organizowaniem informacji pochodzących ze zmysłów i zwykle odczucia mogą zakłócać naukę oraz zachowanie. To może powodować, iż dziecko jest skonsternowane, ma rozproszoną uwagę i jest źle zorganizowane. Radzenie sobie ze zwykłymi wymaganiami codziennym życiem staje się trudne i frustrujące.

Czym są deficyty integracji sensorycznej (SID)?

To popularny, ale często mylnie diagnozowany problem, polegający na tym, że informacje przesyłane przez zmysły są nieprawidłowo interpretowane przez centralny układ nerwowy.

Czy twoje dziecko zdradza objawy deficytów integracji sensorycznej?

Niektóre z oznak to: nadwrażliwość lub niewielka wrażliwość na dotyk, smak, zapach, dźwięk lub bodźce wzrokowe. Dzieci mogą unikać dotyku, odmawiać noszenia niektórych ubrań, być wybredne przy jedzeniu lub zasłaniać oczy lub uszy przy dźwiękach lub świetle. Odwrotnie, mogą również poszukiwać wrażeń, uwielbiać zabawę w błocie, chwytanie innych,; mogą wzmacniać głos w odbornikach, wybierać bardzo gorącą kąpiel i ostre jedzenie, a nawet wydawać się obojętne na wskazówki płynące ze zmysłów. Mogą poszukiwać ruchu takiego jak kręcenie się, bujanie, podskakiwanie lub chować, unikając aktywnych zabaw. Mogą charakteryzować się niezwykle niską lub wysoką aktywnością. Mogą być w nieustannym biegu, męcząc wszystkich wokoło. Lub też poruszać się powoli, łatwo się męczyć i w ogóle zdradzać niewielkie zainteresowanie światem. Takie dziecko może mieć kłopoty z koordynacją ruchową. Może być niezgrabne, wydawać się nieuważne i bardziej podatne na uleganie wypadkom.

Jak to rozpoznać?

Zastanów się i odpowiedz na następujące pytania:

Czy twoje dziecko:

- unika zabaw na zjeżdżalniach, drabinkach, cierpi na chorobę lokomocyjną;
- nie lubi gier i zabaw sportowych, ma kłopoty z łapaniem piłki, jazdą na rowerze itp.;
- jest „niezgrabne” ruchowo, często myli strony prawo-lewo;
- ma słabą sprawność rąk, nieprawidłowo trzyma narzędzie pisarskie;
- nie lubi kolorowania, wycinania, układania wzorów z klocków i puzzli;
- ma opóźniony rozwój mowy lub wadę mowy;
- ma trudności w nauce czytania i pisania, jest nadpobudliwe psychoruchowo, ma trudności z koncentracją uwagi i pamięcią;
- negatywnie reaguje na bodźce dotykowe lub/i słuchowe.

Jeśli odpowiedzieliście Państwo twierdząco przynajmniej na kilka pytań, to sygnał do przeprowadzenia badań w zakresie integracji sensorycznej. Terapeuta SI z naszej poradni za pomocą Obserwacji Klinicznej i specjalistycznych testów postawi diagnozę i opracuje indywidualny program terapii.

Terapia integracji sensorycznej

Terapia integracji sensorycznej to w odróżnieniu od wielu metod terapeutycznych bardzo interesująca i bez reszty pochłaniająca dziecko aktywność. Nie bez powodu często nazywana jest „naukową-zabawą”

– bowiem podczas zajęć mających na pozór charakter jedynie wesołej zabawy, dostarczamy dziecku te bodźce, na które jego system nerwowy, w zależności od indywidualnych potrzeb ma największe zapotrzebowanie. Ćwiczenia odbywają się na sali, wyposażonej w certyfikowany sprzęt oraz wiele pomocy służących do stymulacji systemu wzrokowego, węchowego oraz dotykowego. Podczas zajęć dostarcza się dziecku kontrolowanej ilości wrażeń zmysłowych z różnych modalności - z systemu przedsionkowego, proprioceptywnego, dotykowego, wzrokowego, węchowego oraz słuchowego. Zadania są tak skonstruowane, że znajdują się w najbliższej sferze rozwoju dziecka, to znaczy nie są one ani zbyt łatwe ani zbyt trudne. Terapia Integracji Sensorycznej ma bowiem dostarczać dziecku nie tylko poprawiających działanie jego systemu nerwowego wrażeń, ale również ma być elementem budującym poczucie sprawstwa oraz poczucie własnej wartości dziecka (udało mi się! Potrafię to zrobić!).

Terapia skierowana jest do dzieci i młodzieży:

- z zaburzeniami integracji sensorycznej (nadwrażliwość / podwrażliwość: dotykowa, słuchowa, przedsionkowa, niepewność grawitacyjna, nietolerancja ruchu, dyspraksja) ,
- z zaburzeniami rozwoju emocjonalnego i społecznego (nadpobudliwość psychoruchowa - ADHD),
- z upośledzeniem umysłowym, autyzmem, zespołem Down`a, zespołem łamliwego chromosomu X,
- z mózgowym porażeniem dziecięcym,
- ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, trudności w czytaniu, obniżony poziom graficzny),
- z zaburzeniami komunikacji językowej,
- z grupy ryzyka (niska waga urodzeniowa, wcześniactwo).

oprac. mgr Iwona Stachura
pedagog PPP, terapeuta SI

Data wytworzenia : 2009-11-16 01:00, Autor : Iwona Stachura, Data publikacji : 2009-11-16 01:00,

Osoba udostępniająca na stronie : Ryszard Chała, Data ostatniej modyfikacji : 2013-02-21 08:51, Osoba modyfikująca : Mariusz Bartosik